
Sosiaalipedagogiikan opintokokonaisuus 60 op/35 ov

Sosiaalipedagogiikan oppialan tiedeluonne on monitieteinen. Sen keskeisenä sisältönä on kasvatuksen yhteisöllisten ja yhteiskunnallisten merkitysten ja kytkentöjen pohdinta. Sosiaalipedagogiikka voidaan määritellä myös pedagogiseksi näkökulmaksi sosiaaliseen työhön. Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön traditiosta käsin nousevat perusteet hyvän elämän ja hyvinvoinnin yhteiskunnallisten ehtojen analyysille. Kasvatustieteet luovat puolestaan perustan hyvän kasvun (ja elämän) kasvatuksellisten ehtojen pohdinnalle. Lisäksi sosiaalipedagogiikan monitieteinen perusta tukeutuu mm. filosofiaan, sosiologiaan, sosiaalipsykologiaan, sosiaalipsykiatriaan, terveystieteisiin ja oikeustieteisiin.

Sosiaalipedagogiikan keskeisiä käsitteitä ovat persoona, yhteisö ja yhteiskunta ja niihin liittyen pedagogisen suhteen ja yhteisöllisten suhteiden analyysit. Sosialisaatiota ja normaalisuutta tarkastellaan erityisesti ko. perspektiivistä. Pohditaan, miten instituutioiden ja organisaatioiden pitäisi muuttua rakenteiltaan ja toiminnaltaan, jotta ne edistäisivät kasvatuksellista tehtäväänsä. Pohditaan myös, miten ihmistä autetaan kasvatuksen keinoin toimimaan tietoisesti elinolojensa ja -ehtojensa parantamiseksi.

Lisätietoja sosiaalipedagogiikan opiskelusta, katso www.uta.fi/laitokset/sospol

Sosiaalipedagogiikan perusopinnot 25 op/15 ov

P1 Sosiaalipedagogiikan perusteet (13 op/8 ov)

P1A Sosiaalipedagogiikan peruskurssi (2 op/1 ov)

P1B Kirjallisuus (3 op/2 ov)

P1C Johdatus filosofiaan (3 op/2 ov)

P1D Toinen seuraavista kahdesta vaihtoehdosta (5 op/3 ov)

1. Sosiaalityön tai sosiaalipolitiikan peruskurssi (2 op/1ov) ja Yhteisöt ja yhteisösosiaalityön lähtökohdat (3 op/2 ov) tai
2. Kasvatuksen historialliset ja filosofiset lähtökohdat (5 op/3 ov)

P2 Sosiaalipedagoginen keskustelu I (12 op/7 ov)

P2A Yhteiskunnallisen kirjallisuuden klassikkoja ja nykyaikaa (5 op/3 ov)

P2B Kasvatus ja yhteisöllisyys eri kulttuureissa (4 op/2 ov)

P2C Sosiaalipedagogiikan toimintakenttä (3 op/2 ov)

Sosiaalipedagogiikan aineopinnot/ Sosiaalipedagogiikan sovelluksia 35 op/20 ov

Kaikille yhteiset opinnot 16 op/10 ov

A1 Sosiaalipedagogiikan työpaja (5 op/3 ov)

A2 Vapautuksen pedagogiikka (6 op/4 ov) Kaksi jaksoa seuraavista:

A2.1 Paulo Freiren kasvatustajattelu (3 op/2 ov)

A2.2 Sosiaalipedagogisia toimijoita (3 op/2 ov)

A2.3 Yhteiskunnallista kritiikkiä (3 op/2 ov)

A2.4 Sosiaalisia ja yhteiskunnallisia liikkeitä (3 op/2 ov)

A3 Loppuseminaari (5 op/3 ov)

Vaihtoehtoiset opinnot: 19 opintopisteen/10 ov laajuiset opinnot seuraavista

A4 Näkökulmia sosiaalipedagogiikkaan

A4.1 Vapautuksen pedagogiikka (3-6 op/2-4 ov)

A4.2 Kansainvälinen sosiaalipedagogiikka (2-6 op/1-4 ov)

A4.3 Sosiaalipedagoginen johtajuus (5 op/3 ov)

A4.4 Ryhmätyön perusteet (3 op/2 ov)

A4.5 Sosiaaliantropologian peruskurssi (2 op/1 ov)

A5 Kasvun ja kulttuurin filosofiaa ja oppihistoriaa

A5.1 Johdatus yhteiskunta- ja kulttuurifilosofiaan (3 op/2 ov)

A5.2 Kasvatuksen filosofiset perusteet (5 op/2 ov)

A5.3 Puheenvuoroja kasvatustilasta ja etiikasta (4 op/2 ov)

A5.4 Kasvatuksen filosofia ja historia (4 op/2 ov)

A5.5 Kulttuuri (4 op/2 ov)

A6 Ihmisen elämäntahti

A6.1 Yleistä

A6.1.1 Oppimisen ohjaaminen elämän eri vaiheissa (3 op/2 ov)

A6.1.2 Minuus, elämäntahti ja sosiaalinen konteksti (6 op/4 ov)

A6.2 Lapsuus

A6.2.1 Kasvatus lapsuudessa (2 op/2 ov)

A6.2.2 Lapset ja lastensuojelu (5 op/3 ov)

A6.3 Nuoruus

A6.3.1 Nuorisotyön perusteet/Johdatus nuorisotyöhön (4 op/3 ov)

A6.3.2 Nuorisotyön perusteet/ Kirjallisuus (3 op/2 ov)

A6.3.3 Nuorisokasvatus (3 op/2 ov)

A6.4 Vanhuus

A6.4.1. Vanheneminen sosiaalisena ilmiönä (3 - 10 op/1,5 - 5 ov)

A7 Kansalaisuuteen kasvaminen ja vapaaehtoistyö

- A7.1 Omaehtoinen oppiminen, aktiivinen kansalaisuus ja sivistystyö (5 op/3 ov)
A7.2 Yhteisöt ja yhteisösosiaaliryhmien lähtökohdat (3 op/2 ov)
A7.3 Vapaaehtoistoiminta kasvatuksessa ja koulutuksessa (5 op/3 ov)
A7.4 Psykososiaalisen toimintakyvyn edistäminen (6 op/4 ov)

Sosiaalipedagogiikan perusopinnot 25 op/15 ov

Tavoitteena on antaa perustiedot sosiaalipedagogiikan oppialasta, johdattaa sosiaalipedagogisen ajattelun äärelle ja esitellä sosiaalipedagogisia toimintakenttiä.

P1 Sosiaalipedagogiikan perusteet

Yleiskuvaus: Perusteet koostuu osittain vaihtoehtoisista opintojaksoista SOPEP1A, SOPEP1B, FILOPE0, STYÖP1A, SPOLP1A, STYÖP4 ja AIKAP4.

SOPEP1A SOSIAALIPEDAGOGIIKAN PERUSKURSSI 2 op (1.0 ov)

Tavoitteet: Tavoitteena on johdatella opiskelijoita oppialan keskeisiin käsitteisiin ja teorioihin.

Annettava opetus: Luennot (24 t).

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos

SOPEP1B SOSIAALIPEDAGOGIIKAN KIRJALLISUUS 3 op (2.0 ov)

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuus tentitään yleisenä kirjallisuuskoulustelupäivänä.

Kirjallisuus:

1. Hämäläinen, Kurki: Sosiaalipedagogiikka. WSOY 1997.
2. Kurki: Sosiokulttuurinen innostaminen. Vastapaino 2000.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

FILOPE0 JOHDATUS FILOSOFIAAN 3 op (2.0 ov)

Sisältö: Kurssilla tutustutaan filosofian peruskäsitteisiin ja keskeisiin ongelmiin sekä filosofisen ajattelun ominaispiirteisiin.

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjatentti tai luennon kertauskuulustelu

Kirjallisuus: Toinen seuraavista kohdista:

- a. Määttänen: Filosofia, johdatus peruskysymyksiin ja Sajama: Arkipäivän filosofiaa tai
 - b. Sober: Core Questions in Philosophy
- Arviointiasteikko:** suoritusmerkintä (hyväksytty)

Opintojakson suorittamisesta: Pakollinen kurssi filosofian sivuaineopiskelijoille

Vastuuhenkilö: Assistentti

Toinen seuraavista kahdesta vaihtoehdosta 5 op /3 ov

Vaihtoehto tulee valita jostain muusta kuin omasta pääaineesta tai sivuaineista. Mikäli kumpikaan alla mainittu vaihtoehto ei sovi, valitaan kohdasta Sosiaalipedagogiikan sovelluksia vastaavanlaajuisesti opintoja, joita ei ole suoritettu tai suoriteta muussa yhteydessä.

Valitaan toinen seuraavista vaihtoehdoista:

1. Sosiaalityön tai Sosiaalipolitiikan peruskurssi (2 op/ 1ov) ja Yhteisöt ja yhteisösosiaalityön lähtökohdat (3 op/ 2 ov)
2. Kasvatuksen historialliset ja filosofiset lähtökohdat (5 op/ 3 ov).

Kurssien kuvaukset ovat alla.

STYÖP1A SOSIAALITYÖN PERUSKURSSI 2 op (1.0 ov)

Annettava opetus: Pääaineopiskelijat: Luennot (24 t) (pakollinen).

Sivuaineopiskelijat: Luennot tai vaihtoehtona korvaava kirjallisuus.

Kirjallisuus:

Sivuaineopiskelijoille vaihtoehtoinen korvaava kirjallisuus:

1. Raunio: Sosiaalityö murroksessa. Gaudeamus 2000.
2. Viialainen & Maaniittu (toim.): Tehdä itsensä tarpeettomaksi. Stakes 1997.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

SPOLP1A SOSIAALIPOLITIIKAN PERUSKURSSI 2 op (1.0 ov)

Annettava opetus: Luento-opetus ja paneelikeskustelu (24 t) sekä itsenäistä työskentelyä, joka sisältää luentopäiväkirjan laatimisen. Peruskurssi on pakollinen kaikille sosiaalipolitiikan pää- ja sivuaineopiskelijoille.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

STYÖP4 YHTEISÖT JA YHTEISÖSOSIAALITYÖN LÄHTÖKOHDAT 3 op (2.0 ov)

Tavoitteet: Opiskelija tuntee yhteisösosiaalityön käsitteellisen ja toiminnallisen taustan ja on perehtynyt erilaisiin yhteisöissä toteuttaviin sosiaalityön työmuotoihin ja menetelmiin.

Vaadittavat opintosuoritukset: Yhteisöt ja yhteisösosiaalityön lähtökohdat verkkokurssi tai korvaava kirjallisuuskoulutus yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Kuparinen: "Ei meidän naapuriin". Tapaus-tutkimus asukas yhteisön suhtautumisesta kehitysvammaisten asuntolan rakentamiseen. Kotu-tutkimuksia 3/2005.

2. Roivainen: Yhteisöt ja yhteisösosiaalityön lähtökohdat - verkkojulkaisu. Tampere University Press 2004.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

AIKAP4 KASVATUKSEN HISTORIALLISET JA FILOSOFISET LÄHTÖKOHDAT 5 op (3.0 ov)

Yleiskuvaus: Opintojaksolla tutustutaan eri aikakausien kasvatuskäytäntöihin ja -ajatteluun historiallisesta ja kasvatustieteellisestä näkökulmasta pyrkien selvittämään, onko kasvatustieteiden historiaa hahmotettavissa pysyviä peruskysymyksiä, miksi tietyt pedagogiset ja elinikäisen oppimisen ideat korostuvat omana aikakautenaan ja millaisia ratkaisuja eri aikakausien kasvatustieteilijät ovat esittäneet oman aikansa keskeisimpinä pidettyihin kasvatuksen peruskysymyksiin. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää filosofian ja kasvatustieteen yhteydet ja yhteisen alkuperän sekä tuntee oman aikamme kasvatustieteiden historialliset juuret.

Annettava opetus: Luennot (24 t)

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen luento-opetukseen, sekä luento- ja kirjallisuustentti.

Kirjallisuus:

1. Siljander: Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Gaudeamus 2003.

2. Iisalo: Kouluopetuksen vaiheita. Keskiajan katedraaliskoulusta nykyisiin kouluihin. Otava 1988 tai uudempi painos.

3. Pellinen: Aikuiskasvatuksen ammatillistuminen: katsaus aikuisoppilaitosten tehtävänkuvan historialliseen muotoutumiseen 1900-luvulla. Turun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan julkaisuja B:68 2001.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

P2 Sosiaalipedagoginen keskustelu

Yleiskuvaus: Koostuu opintojaksoista SOPEP2A, SOPEP2B ja SOPEP2C.

Tavoitteet: Opintojakson tavoitteena on kehittää opiskelijan omaa sosiaalipedagogista ajattelutapaa, johdattaa erityisesti yhteisöllisten kulttuurien tuntemiseen ja tutustuttaa sosiaalipedagogiikan toimintakenttiin.

Edeltävät opinnot: Työpajojen SOPEP2A ja SOPEP2B edeltävät opinnot ovat jaksot SOPEP1A, SOPEP1B. Ne voidaan suorittaa myös samana lukukautena kuin työpajat.

SOPEP2A YHTEISKUNNALLISEN KIRJALLISUUDEN KLASSIKKOJA JA NYKYAIKAA 5 op (3.0 ov)

Annettava opetus: Työpaja (24 t).

Vaadittavat opintosuoritukset: Tuotetaan kirja-analyysi.

Kirjallisuus:

Oheiskirjallisuus:

1. Coles: The Call of Stories. Teaching and the Moral Imagination. Houghton Mifflin 1989.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos

SOPEP2B KASVATUS JA YHTEISÖLLISYYS ERI KULTTUUREISSA 4 op (2.0 ov)

Annettava opetus: Työpaja (24 t).

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

SOPEP2C SOSIAALIPEDAGOGIIKAN TOIMINTAKENTTIÄ 3 op (2.0 ov)

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuus tentitään yleisenä kirjallisuuskoulustelupäivänä.

Kirjallisuus:

1. Karila, Kinos, Virtanen: Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia. PS-kustannus 2001.
2. Puuronen: Johdatus nuorisotutkimukseen. Vastapaino 1997.
3. Sankari, Jyrkämä (toim.): Lapsuudesta vanhuuteen: iän sosiologiaa. Vastapaino 2001.
4. Kuula: Toimintatutkimus. Vastapaino 1999.

Lisätietoja: Jos joku tai jotkut jaksojen SOPEP1B ja SOPEP2C kirjoista on suoritettu muussa yhteydessä, opiskelija voi valita niiden sijaan suoritettavaksi jonkun tai jotkut seuraavista:

1. Eskola, Kurki: Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Vastapaino 2001.
2. Giroux, McLaren: Kriittinen pedagogiikka. Vastapaino 2000.
3. Kupiainen, Syvänen: Kulttuurintutkimus. Johdanto. Suomalaisen kirjallisuuden seura 1996.
4. Puolimatka: Kasvatuksen mahdollisuudet ja rajat: minuuden rakentamisen filosofia. Kirjayhtymä 1999.

Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalipyöntein laitos.

Sosiaalipedagogiikan aineopinnot

Sosiaalipedagogiikan sovelluksia 35 op/20 ov

Tavoitteena on syventää opiskelijan asiantuntemusta sosiaalipedagogisena toimijana.

Mikäli opiskelija ei suorita koko opintokokonaisuutta, hänen tulee suorittaa perusopintojen lisäksi aineopintojen opintojaksot SOPEA1 Sosiaalipedagogiikan työpaja (5 op/3 ov), SOPEA Vapautuksen pedagogiikka (6 op/4 ov) ja SOPEA3 Loppuseminaari (5 op/3 ov)

Kaikille yhteiset opinnot: Sosiaalipedagogiikan työpaja, Vapautuksen pedagogiikka ja Loppuseminaari.

Kaikille yhteisten opintojen tavoitteena on kiinteyttää ja syventää opiskelijan sosiaalipedagogista näkemystä.

Edeltävät opinnot: Sosiaalipedagogiikan perusopinnot (25 op/15 ov)

SOPEA1 SOSIAALIPEDAGOGIIKAN TYÖPAJA 3 op (2.0 ov)

Sisältö: Opiskelija soveltaa sosiaalipedagogista tietämystään työstämällä valitsemaansa aihetta sosiaalipedagogisesti.

Annettava opetus: Työpajamuotoista pienryhmätyöskentelyä 24-30 t.

Vaadittavat opintosuoritukset: Pienryhmätyöskentelyä sekä kirjallisuus, joka tentitään yleisenä kirjallisuuskoulustelupäivänä.

Kirjallisuus:

1. Kurki: Persoona ja yhteisö. SoPhi 2002. (2 op).

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalipyöntein laitos.

SOPEA VAPAUTUKSEN PEDAGOGIIKKA 6 op (4.0 ov)

Yleiskuvaus: Koostuu opintojaksoista SOPEA21, SOPEA22, SOPEA23 ja SOPEA24. Opiskelija valitsee kyseisistä jaksosta kaksi.

Tavoitteet: Opintojaksoilla perehdytään kriittiseen sosiaalipedagogiikkaan ja teorian ja toiminnan suhteeseen sosiaalipedagogisessa ajattelussa.

**SOPEA21 PAULO FREIREN
KASVATUSAJATELUN 3 op (2.0 ov)**

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuus tentitään yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Freire, Sorrettujen pedagogiikka. Vastapaino TAI Freire, The Pedagogy of Hope. Continuum. New York, 1994.

2. Hannula, Tiedostaminen ja muutos Paulo Freiren ajattelussa. Systemaattinen analyysi Sorrettujen pedagogiikasta. Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitoksen tutkimuksia 167. 2000.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

**SOPEA22 SOSIAALIPEDAGOGISIA
TOIMIJOITA 3 op (2.0 ov)**

Sisältö: Opiskelija kirjoittaa esseen valitsemansa ajattelijan elämästä ja filosofiasta.

- Mohandas "Mahatma" Gandhi
- Ernesto "Che" Guevara
- Martin Luther King
- Leo Tolstoi

Erityisesti esseessä keskitytään pohtimaan kyseisen ajattelun haasteita toiminnalle. Essee suunnitellaan, käsitellään ja arvioidaan joko kahdenkeskisissä keskusteluissa ohjaajan kanssa tai yhteisessä seminaarissa.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

**SOPEA23 YHTEISKUNNALLISTA
KRITIIKKIÄ 3 op (2.0 ov)**

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuus tentitään yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Farrell, The Spirit of the Sixties. The Making of Postwar Radicalism. New York: Routledge, 1997.

2. Marcuse, Yksiulotteinen ihminen. Weilin&Göös 1969. (engl. One dimensional man. Routledge 1964) TAI Marcuse, Ihmisen vapautuksesta. Weilin&Göös 1971 (engl. An Essay on Liberation)

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

**SOPEA24 SOSIAALISIA JA
YHTEISKUNNALLISIA LIIKKEITÄ
3 op (2.0 ov)**

Sisältö: Opiskelija kirjoittaa sosiaalipedagogisesti arvioivan esseen valitsemastaan sosiaalisesta tai yhteiskunnallisesta liikkeestä (niitä ovat esimerkiksi nais-, mies-, osuustoiminta-, kehitysmää-, ammattiyhdistys-, työväen- ja nuorisoseuraliike, erilaiset uskonnolliset ja vaihtoehtoliikkeet, utopia-liikkeet, kansalaistottelemattomuus- ja vastarintaliikkeet). Essee suunnitellaan, käsitellään ja arvioidaan joko kahdenkeskisissä keskusteluissa ohjaajan kanssa tai yhteisissä seminaareissa.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

SOPEA3 LOPPUSEMINAARI 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Opiskelija vahvistaa omaa sosiaalipedagogista ajattelutapaansa.

Sisältö: Opiskelija kirjoittaa esseen, jossa hän perustelee omaa sosiaalipedagogista näkemystään. Essee suunnitellaan, käsitellään ja arvioidaan joko kahdenkeskisissä keskusteluissa ohjaajan kanssa tai yhteisissä seminaareissa.

Edeltävät opinnot: Opintojakso suoritetaan sen jälkeen, kun opiskelija on suorittanut kaikki muut sosiaalipedagogiikan opinnot (mukaan lukien vaihtoehtoiset opinnot 19 op/10 ov).

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

Vaihtoehtoiset opinnot (19 op/10 ov)

Opiskelija valitsee 19 opintopisteen laajuiseksi sosiaalipedagogiikan monitieteistä perustaa tukevia opintoja. Opiskelija voi joko erikoistua johonkin seuraavista alueista (A4-A7) tai yhdistellä vapaasti eri jaksoja.

Opinnot suoritetaan jakson lopussa ilmoitetulla vastuulaitoksella, ao. laitoksen tenttipäivinä ja sen tenttikäytäntöjä noudattaen. Opiskelijan tulee valita sellaisia opintoja, joita hän ei ole suorittanut tai suorita muussa yhteydessä.

A4 Näkökulmia sosiaalipedagogiikkaan

(suluissa opintojaksojen koodit opintosuoritusrekisterissä)

- A4.1 Vapautuksen pedagogiikka (SOPEA)
- A4.2 Kansainvälinen sosiaalipedagogiikka (SOPEA42)
- A4.3 Sosiaalipedagoginen johtajuus (SOPEA43)
- A4.4 Ryhmätöön perusteet (NTYOP4)
- A4.5 Sosiaaliantropologian peruskurssi (SOSLP2)

A41 VAPAUTUKSEN PEDAGOGIIKKA 3-6 op (2-4 ov)

Yleiskuvaus: Opiskelija voi suorittaa yhden tai kaksi opintojaksossa SOPEA Vapautuksen pedagogiikka esitetyistä vaihtoehdoista:
 - Paulo Freiren kasvatusajattelu (3 op/2 ov)
 - Sosiaalipedagogisia toimijoita (3 op/2 ov)
 - Yhteiskunnallista kritiikkiä (3 op/2 ov)
 - Sosiaalisia ja yhteiskunnallisia liikkeitä (3 op/2 ov)

SOPEA42 KANSAINVÄLINEN SOSIAALIPEDAGOGIIKKA 2 - 6 op (1.0 - 4.0 ov)

Tavoitteet: Jakson tarkoituksena on esitellä kansainvälisiä sosiaalipedagogisia suuntauksia.

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuus suoritetaan yleisenä kirjallisuuskoulustelupäivänä. Yksi kohta on kahden opintopisteen/yhden opintoviikon laajuinen.

Kirjallisuus:

1. Gillet: Animation et animateurs. L' Harmattan 1995.

2. Petrus (coord.): Pedagogia Social. Ariel 1997.

3. Merino: Progamas de Animación sociocultural. Madrid, Narcea 1997.

4. Mollenhauer: Einführung in die Sozialpädagogik. Beltz Verlag 1993 (1964).

5. Eriksson, Markström: Den svärfångade socialpedagogiken. Studentlitteratur 2000. JA Blomdahl Frej, Eriksson: Social omsorg och socialpedagogik. Studentlitteratur.

6. Madsen: Socialpedagogik. Lund, Studentlitteratur 2002.

7. Boal: Theater of the oppressed. Pluto Press 1998.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

SOPEA43 SOSIAALIPEDAGOGINEN JOHTAJUUS 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Opintojakso johdattaa opiskelijaa pohtimaan johtajuutta sosiaalipedagogisesta perspektiivistä.

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuuskoulustelu yleisenä kirjallisuuskoulustelupäivänä.

Kirjallisuus:

1. Starratt: Leaders with Visions. Corwin Press 1995.
2. Bolman & Deal: Reframing Organizations. Artistry, Choice and Leadership. Bossey-Bass 1991.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

NTYOP4 RYHMÄTÖÖN PERUSTEET 3 op (2.0 ov)

Tavoitteet: Tavoitteena on perehdyttää opiskelijat ryhmätöön teoreettisiin perusteisiin sekä antaa valmiudet ryhmänohjauksen perustaitoihin.

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuuskoulustelu yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä sekä harjoitukset (24 t), jotka sisältävät ryhmätömenetelmien ja ohjaustaitojen harjoittelua pienryhmissä. Huom: Kirjallisuus suoritetaan ennen harjoituksiin osallistumista.

Kirjallisuus:

1. Jauhiainen & Eskola: Ryhmäilmiö. Perustietoa ryhmän käytöstä ja ryhmätyöstä sosiaalityöhön. WSOY 1994.
2. Niemistö: Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Kirja tavoitteellisen ryhmän kehittämisestä

teorian käsittein ja käytännön esimerkein. Helsingin yliopiston tutkimus- ja koulutuskeskus Palmenia 1998 tai uudempi painos.

3. Blatner: Toiminnalliset menetelmät terapissa ja koulutuksessa. Psykodraaman ja sosiodraaman tekniikat käytäntöön sovellettuina. Suomen Moreno-instituutin julkaisusarja nro. 2. Gummerus 1997.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipoliitikan ja sosiaalityön laitos.

SOSLP2 SOSIAALIANTROPOLOGIAN PERUSKURSSI 2 op (1.0 ov)

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiologian ja sosiiaalipsykologian laitos

A5 Kasvun ja kulttuurin filosofiaa ja oppihistoriaa

(suluisissa opintojaksojen koodit opintosuoritusrekisterissä)

- A5.1 Johdatus yhteiskunta- ja kulttuurifilosofiaan (FILOPE6)
- A5.2 Kasvatuksen filosofiset perusteet (KASVA)
- A5.3 Puheenvuoroja kasvatustieteistä ja etiikasta (LUOKS4.2)
- A5.4 Kasvatuksen filosofia ja historia (KASVS7)
- A5.5 Kulttuuri (HISOA3C)

FILOPE6 JOHDATUS YHTEISKUNTA- JA KULTTUURIFILOSOFIAAN 3 op (2.0 ov)

Sisältö: Kurssi antaa filosofisen yleiskuvan ihmisyksilön ja yhteiskunnan keskinäisistä suhteista ja niiden rakentumisesta sekä tarkastelee taiteen ja yleensä kulttuurin filosofisia ongelmia.

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjatentti tai luentokuulustelu

Kirjallisuus: Toinen seuraavista:

- a. Berger-Luckmann: Todellisuuden sosiaalinen rakentuminen (The Social Construction of Reality) tai
- b. Eaton: Estetiikan ydinkysymyksiä (Basic Issues in Aesthetics)

Arviointiasteikko: numeerinen 1 - 5

Vastuuhenkilö: Lehtori

KASVA9 KASVATUKSEN FILOSOFISET PERUSTEET 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Seminaarissa tutustutaan käsitteisiin ihmisestä, kasvusta ja kasvatuksesta osana muuttuvaa kulttuuria ja pedagogisia käytänteitä. Tavoitteena on, että opiskelija tutustuu erilaisiin ihmis- ja kasvatuskäsitteisiin ja ymmärtää niiden merkityksen osana muuttuvaa kulttuuria ja pedagogisia käytänteitä.

Vaadittavat opintosuoritukset: Itsenäistä kirjallisuuden lukemista 130 tuntia ja kirjallisuuskoulustelu. Kirjallisuus tentitään kasvatustieteiden tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Noddings: Philosophy of education. Westview Press 1998.
2. Puolimatka: Kasvatuksen mahdollisuudet ja rajat: minuuden rakentamisen filosofia. Kirjayhtymä 1999. TAI Väri, Hyvä kasvatustieteiden tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä. Tampere University Press. 1997
3. Kiilakoski, Tomperi & Vuorikoski (toim.): Kenen kasvatustieteiden tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä? Kriittinen pedagogiikka ja toisin kasvatuksen mahdollisuus. Vastapaino 2005.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

LUOKS4.2 PUHEENVUOROJA KASVATUSTIETEISTÄ JA ETIIKASTA 5 op (2.5 ov)

Tavoitteet: Jakson tarkoituksena on syventyä kasvatuksen erityisyyteen sekä sen normatiiviseen, ideologiseen ja poliittiseen merkitykseen yksilön ja yhteiskunnan suhteen näkökulmasta.

Jakson teema on vuosittain vaihtuva. Keskeisiä sisältöalueita ovat ihmiskäsitys, yhteiskuntakäsitys ja päämäärän ongelma kasvatuksessa.

Annettava opetus: Jakso sisältää 15 t luento- ja 10 t harjoitusta. Opintojakso toteutetaan luentoseminaarin ja kokemuksellisten harjoitusten kokonaisuutena. Jakson hyväksyttävä suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista kokemuksellisiin harjoituksiin ja luentoseminaarin työskentelyyn sekä omien alustusten laatimista seminaarissa sovitujen periaatteiden mukaisesti.

Kirjallisuus: Sovitaan luennoitsijan kanssa luentoseminaarin alussa.

Arviointiasteikko: Hyväksytyt suoritukset arvioidaan asteikolla 1-5.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos.

KASVS7 KASVATUKSEN FILOSOFIA JA HISTORIA 4 op (2.0 ov)

Tavoitteet: Opintojaksolla tutustutaan arvo-, tieto- ja todellisuuskäsityksiin kasvatuksen ja koulutuksen perustana sekä kasvatukseen vaikuttaneiden ajattelijoiden käsityksiin keskeisistä kasvatuskysymyksistä. Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kasvatuksen ja koulutuksen perustana eri aikoina vallinneisiin arvo-, tieto- ja todellisuuskäsityksiin sekä erityisesti jonkun kasvatustieteilijän käsityksiin kasvatusta koskevista kysymyksistä.

Annettava opetus: Pienryhmätyöskentelyä 24 t

Vaadittavat opintosuoritukset: Aktiivinen osallistuminen pienryhmän toimintaan ja kirjallinen työ.

Vaihtoehtoinen suoritusmuoto: opintojakso on mahdollista suorittaa kirjallisuustentinä tenttimällä Bowen: History of Western Education, Osa III St. Martins Press. 1981 sekä kolme muuta teosta oheiskirjallisuudesta kasvatustieteiden tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus:

1. Dewey: Democracy and Education. Free Press 1966.
2. Freire: Sorrettujen pedagogiikka. Vastapaino 2004.
3. Locke: Muutamia mietteitä kasvatuksesta. Suomalaisen kirjallisuuden seura 1914.
4. Salmela: Suomalaisen kulttuurifilosofian vuosisata. Otava 1998.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos.

HISOA3C KULTTUURI 4 op (2.0 ov)

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuus tentitään humanistisen tiedekunnan yleisenä historian tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Ahlman: Kulttuurin perustekijöitä. 1976. (1 op)
2. Hountondji: African Philosophy. 1996. (1 op)

3. Rodinson, Maxime: Europe and the Mystique of Islam. 2002. (1 op)

4. Mackerras: Western Images of China. 1999. (1 op)

5. Littlewood: The Idea of Japan. 1996. (1 op)

Lisätietoja: Vastuulaitos: Historiatieteen laitos.

A6 Ihmisen elämänsä

(suluissa opintojaksojen koodit opintosuoritusrekisterissä)

A6.1 Yleistä

A6.1.1 Oppimisen ohjaaminen elämän eri vaiheissa (KASVA6)

A6.1.2 Minuus, elämänsäkuilu ja sosiaalinen konteksti (SPSYA1.3)

A6.2 Lapsuus

A6.2.1 Kasvatus lapsuudessa ja nuoruudessa (KASVA10)

A6.2.2 Lapset ja lastensuojelu (STYÖA2C)

A6.3 Nuoruus

A6.3.1 Nuorisotyön perusteet/Johdatus nuorisotyöhön (NTYOP1A)

A6.3.2 Nuorisotyön perusteet/ Kirjallisuus (NTYOP1B)

A6.3.4 Kasvatus lapsuudessa ja nuoruudessa (KASVA10)

A6.4 Vanhuus

A6.4.1 Vanheneminen sosiaalisena ilmiönä (KATES044)

A 6.1 Yleistä

KASVA6 OPPIMISEN OHJAAMINEN

ELÄMÄN ERI VAIHEISSA 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Seminaarissa perehdytään pedagogisen toiminnan perustana oleviin oppimiskäsityksiin ja erilaisiin pedagogisiin ratkaisuihin oppimisen ohjaamisessa elämän eri vaiheissa. Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy erilaisiin oppimiskäsityksiin ja osaa suunnitella pedagogista toimintaa ja ohjata oppimista.

Annettava opetus: Työpajatyöskentelyä 30 t. Sivuaineopiskelijat suorittavat jakson kirjallisuoppimistehtävinä. Tehtävät ja ohjeet jakson suorittamiseen saa vastuuolettajalta.

Kirjallisuus: Artikkeleita sopimuksen mukaan, sekä:

1. Illeris: The Three Dimensions of Learning. Contemporary learning theory in the tension field between cognitive, emotional and social. Roskilde University Press 2003.

2. Sallila (toim.): Elämälaajuinen oppiminen ja aikuiskasvatus. Kansanvalistusseura ja Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura 2003.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos.

SPSYA1.3 MINUUS, ELÄMÄNKULKU JA SOSIAALINEN KONTEKSTI 6 op (4.0 ov)

Vaadittavat opintosuoritukset:

Pääaineopiskelijoille teemaseminaari tai omaehtoinen ryhmätyöskentely.

Sivuaineopiskelijat tenttivät oheisen kirjallisuuden yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Breakwell: Coping with Threatened Identities. Methuen 1986.

2. Dindia & Duck: Communication and Personal Relationships. Wiley 2000.

3. Hänninen: Sisäinen tarina, elämä ja muutos. Tampere University Press 1999.

4. Stern: The Interpersonal World of the Infant. Basic Books 1985.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiologian ja sosiiaalipsykologian laitos

A 6.2 Lapsuus

KASVA10 KASVATUS LAPSUUDESSA JA NUORUUDESSA 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Opintojaksolla perehdytään lastenkasvatukseen ja nuorisokasvatukseen informaalisen ja nonformaalisin kasvatuksen näkökulmista. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten yhteiskunnallisen aseman muutoksiin ja niiden vaikutuksiin koulutuksen ulkopuolisessa kasvatuksessa ja oppimisessa. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää leikin, vertaisryhmien, median, nuorisokulttuurin ja nuorisotyön merkityksen lasten ja nuorten kasvatuksessa ja oppimisessa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija tutustuu lapsi- ja nuorisotutkimukseen sekä kykenee käyttämään niitä lastenkasvatuksen ja nuorisokasvatuksen ongelmien ratkaisemisessa.

Annettava opetus: 24 tuntia työpajatyöskentelyä, johon liittyy kirjallinen ryhmätyö. Vaihtoehtoinen suoritustapa on kirjallisuuskoulu, josta saa tarkemmat ohjeet kasvatustieteiden laitoksen kansliasta.

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus:

Artikkeleita sopimuksen mukaan, sekä oheiset kirjat.

1. Aapola & Kaarina (toim.): Nuoruuden vuosisata. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2003.

2. James, Jenks & Prout: Theorizing Childhood. Polity Press 1999. (tai uudempi painos)

3. Kalliala: Enkeliprinsessa ja itsari liikumässä. Leikkikulttuuri ja yhteiskunnan muutos. Gaudeamus 1999.

4. Miles (et al.): Communities of youth: Cultural practice and informal learning. Ashgate 2002.

5. Muggleton & Weinzierl (ed.): The Post-Subcultures Reader. Berg 2003.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota aktiiviseen työpajatyöskentelyyn sekä ryhmätyön tuotokseen ja sen esittelyyn.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos.

Nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen opintokokonaisuuden tai sosiaalipedagogiikan opintokokonaisuuden opiskelijat voivat tarvittaessa suorittaa opintojaksosta 2 op:n laajuisen osasuorituksen "Kasvatus lapsuudessa" tai 3 op:n laajuisen osasuorituksen "Nuorisokasvatus". Tarkemmat ohjeet saa opintojakson vastuopettajalta (työpajatyöskentely) tai kasvatustieteiden laitoksen kansliasta saatavista ohjeista (kirjallisuuskoulu).

STYÖA2C LAPSET JA LASTENSUOJELU 5 op (3.0 ov)

Kirjallisuus:

1. Fox Harding: Perspectives in Child Care Policy. Longman 1991 tai uudempi painos.

2. Järventie & Sauli: Eriarvoinen lapsuus. WSOY 2002.

3. Forsberg, Ritala-Koskinen & Törrönen (toim.): Lapset ja sosiaalityö. PS-kustannus 2006.

4. Ferguson: Protecting Children in Time. Palgrave & Macmillan 2004.

A 6.3 Nuoruus

NTYOP1A NUORISOTYÖN PERUSTEET I /JOHDATUS NUORISOTYÖHÖN

4 op (2.0 ov)

Annettava opetus: Kontakti- ja verkko-opetusta (40 t).

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

NTYOP1B NUORISOTYÖN PERUSTEET I /KIRJALLISUUS 3 op (2.0 ov)

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallisuuskuulustelu yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Silvennoinen (toim.): Nuorisopolitiikka Suomessa. 1960-luvulta 2000-luvulle. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 29. Nuorisoasiain neuvottelukunta. Nuora, julkaisuja 25. Yliopistopaino Oy, Helsinki 2002.

2. Helve: Arvot, muutos ja nuoret, Tutkimus 1990-luvun nuorten maailmankuvasta. Yliopistopaino 2002.

3. Nieminen: Nuorisossa tulevaisuus, suomalaisen nuorisotyön historia (ss.1- 344). Gummerus 1995.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos.

KASVA10 KASVATUS LAPSUUDESSA JA NUORUUDESSA 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Opintojaksolla perehdytään lastenkasvatukseen ja nuorisokasvatukseen informaation ja nonformaalisen kasvatuksen näkökulmista. Erytystä huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten yhteiskunnallisen aseman muutoksiin ja niiden vaikutuksiin koulutuksen ulkopuolisessa kasvatuksessa ja oppimisessa. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää leikin, vertaisryhmien, median, nuorisokulttuurin ja nuorisotyön merkityksen lasten ja nuorten kasvatuksessa ja oppimisessa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija tutustuu lapsi- ja nuorisotutkimukseen sekä kykenee käyttämään niitä lastenkasvatuksen ja nuorisokasvatuksen ongelmien ratkaisemisessa.

Annettava opetus: 24 tuntia työpajatyöskentelyä, johon liittyy kirjallinen ryhmätö. Vaihtoehtoinen suoritus on kirjallisuuskuulustelu, josta saa tarkemmat ohjeet kasvatustieteiden laitoksen kansliasta.

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus:

Artikkeleita sopimuksen mukaan, sekä oheiset kirjat.

1. Aapola & Kaarninen (toim.): Nuoruuden vuosisata. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2003.

2. James, Jenks & Prout: Theorizing Childhood. Polity Press 1999. (tai uudempi painos)

3. Kalliala: Enkeliprinsessa ja itsari liukumässä. Leikkikulttuuri ja yhteiskunnan muutos. Gaudeamus 1999.

4. Miles (et al.): Communities of youth: Cultural practice and informal learning. Ashgate 2002.

5. Muggleton & Weinzierl (ed.): The Post-Subcultures Reader. Berg 2003.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota aktiiviseen työpajatyöskentelyyn sekä ryhmätöiden tuotokseen ja sen esittelyyn.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos.

Nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen opintokokonaisuuden tai sosiaalipedagogiikan opintokokonaisuuden opiskelijat voivat tarvittaessa suorittaa opintojaksosta 2 op:n laajuisen osasuorituksen "Kasvatus lapsuudessa" tai 3 op:n laajuisen osasuorituksen "Nuorisokasvatus". Tarkemmat ohjeet saa opintojakson vastuopettajalta (työpajatyöskentely) tai kasvatustieteiden laitoksen kansliasta saatavista ohjeista (kirjallisuuskuulustelu).

A 6.4 Vanhuus

KATES044 VANHENEMINEN SOSIAALISENA ILMIÖNÄ

3 - 10 op (1.5 - 5.0 ov)

Tavoitteet: Jakson suoritettuaan opiskelija -osaa tarkastella vanhenemistä ja vanhuutta sosiaalisena ja kulttuurisena ilmiönä

-osaa eritellä vanhenemistä yksilön omana kokemuksena

-tuntee terveyden, sosiaalisten suhteiden, perheen ja palveluiden merkityksen vanhuusiän hyvinvoinnille.

Vaadittavat opintosuoritukset: Kaikille yhteinen kirjallisuus suoritetaan kirjallisuuskuulustelussa terveystieteen laitoksen yleisinä tenttipäivinä. Lisäkirjallisuuden voi suorittaa kirjallisuuskuulusteluissa tai esseinä opetta-

jan kanssa sovittavalla tavalla. Jakso suoritetaan pääsääntöisesti kirjallisuuskoulusteluna. Lisäkirjallisuutta voi korvata luennoilla, joista ilmoitetaan erikseen.

Kirjallisuus: Bond, Coleman, Peace (eds.), *Ageing in society*. Sage Publications 1993 tai myöhempi painos. (3 op/1,5 ov)

Lisäkirjallisuus:

1. Heikkinen, (toim.), *Vanhuuden voimavarat*. Tammi, Helsinki 2002.

2. Gillear, *Cultures of Ageing*. Prentice Hall, Harlow 2000 tai myöhempi painos.

3. Opettajan kanssa sovittavia artikkeleita.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Terveystieteen laitos.

A7 Kansalaisuuteen kasvaminen ja vapaaehtoistyö

(suluissa opintojaksojen koodit opintosuoritusrekisterissä)

A7.1 Omaehtoinen oppiminen, aktiivinen kansalaisuus ja sivistystyö (KASVA7)

A7.2 Yhteisöt ja yhteisösosiaalityön lähtökohdat (STYÖP4)

A7.3 Vapaaehtoistoiminta kasvatuksessa ja koulutuksessa (KASVA13)

A7.4 Psykososiaalisen toimintakyvyn edistäminen (KATES074)

KASVA7 OMAEHTOINEN OPPIMINEN, AKTIIVINEN KANSALAIUUUS JA SIVISTYSTYÖ 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Opintojaksolla perehdytään aikuisten omaehtoisen (itsesuuntautuneen) opiskelun filosofisiin ja käytännöllisiin lähtökohtiin, aktiiviseen kansalaisuuteen kansainvälistyvässä maailmassa sekä vapaan sivistystyön kulttuuri- ja sivistystoimintaan.

Annettava opetus: Luennot ja seminaari 20 t

Vaadittavat opintosuoritukset: Aktiivinen osallistuminen luennoille ja seminaariharjoituksiin sekä referaattien laatiminen.

Vaihtoehtoinen suoritus tapa sivuaineopiskelijoille: kirjallisuus (3 kirjaa) sekä oheiskirjallisuudesta yksi teos oman valinnan mukaan.

Kirjallisuus: 1. Salo & Suoranta, *Sivistyksellinen aikuiskasvatus*. Kansanvalistusseura. 2002.

2. Bron, Field & Kurantowicz, (eds.), *Adult education and democratic citizenship II*. Impuls Publisher. 1998

3. Finger & Asún, *Adult education at the crossroads. Learning our way out*. NIACE. Zed Books. 2001.

Oheiskirjallisuus:

Aaltonen & Tuomisto (toim.), *Valistus, sivistys, kasvatus*. Kansanvalistusseura ja Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura. Kirjastopalvelu Oy. 1991.

Alanen, *Sivistysjärjestöjen tehtäväkuvan muuttuminen*. Tampereen yliopisto. Aikuis- ja nuorisokasvatuksen laitoksen julkaisuja 23. 1986.

Halme, *Eteen eestä ihanteen*. Kansanopistoelämää Lahdessa 1893-1939. Kansanvalistusseura. 2003.

Karjalainen & Toiviainen, *Suomen vapaan kansansivistystyön vaiheet*. Weilin+Göös. 1984.

Sihvonen, *Sivistystä kaikille vai valituille?* Acta Universitatis Tamperensis, Ser. A, vol. 519. Tampereen yliopisto. 1996.

Sallila & Niemelä (toim.), *Sivistystyö osamisyhteiskunnassa*. Kansanvalistusseura ja Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura. BTJ Kirjastopalvelu Oy. 1999.

Toiviainen, *Vapaan sivistystyön visiot*. Castrénilaista laatuviiniä uusissa tammitynnyreissä. Yliopistopaino. 2002.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos.

STYÖP4 YHTEISÖT JA YHTEISÖSOSIAALITYÖN LÄHTÖKOHDAT 3 op (2.0 ov)

Tavoitteet: Opiskelija tuntee yhteisösosiaalityön käsitteellisen ja toiminnallisen taustan ja on perehtynyt erilaisiin yhteisöissä toteuttaviin sosiaalityön työmuotoihin ja menetelmiin.

Vaadittavat opintosuoritukset: Yhteisöt ja yhteisösosiaalityön lähtökohdat verkkokurssi tai korvaava kirjallisuuskoulustelu yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä.

Kirjallisuus:

1. Kuparinen, "Ei meidän naapuriiin". Tapaus-tutkimus asukasyhteisön suhtautumisesta kehitysvammaisten asuntolan rakentamiseen. Kotu-tutkimuksia 3/2005.

2. Roivainen: Yhteisöt ja yhteisösosiaalityön lähtökohdat - verkkojulkaisu. Tampere University Press 2004.

Lisätiedot: Jakson voi suorittaa tässä vaiheessa vain, jos jaksoa ei ole suoritettu jo sosiaalipedagogiikan perusopinnoissa.

KASVA13 VAPAAEHTOISTOIMINTA KASVATUKSESSA JA KOULUTUKSESSA 5 op (3.0 ov)

Tavoitteet: Opintojaksolla perehdytään vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallisiin yhteyksiin ja käytäntöihin kasvatuksessa ja koulutuksessa. Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy vapaaehtoistyöhön sekä teoreettisesti että käytännön toimintaan osallistumalla.

Annettava opetus: 12 t seminaari ja vähintään 30 t vapaaehtoistyötä

Vaadittavat opintosuoritukset: Opintojakson alussa on suunnitteluseminaari ja lopussa arviointiseminaari. Vapaaehtoistyöhön osallistumisesta laaditaan opintojakson kirjallisuutta käyttäen kirjallinen raportti. Opintojakson suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista seminaareihin, vapaaehtoistyötä vähintään 30 tuntia ja sitä koskevan raportoinnin.

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus:

1. Eskola & Kurki (toim.): Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Vastapaino 2001.
2. Harju: Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Kansanvalistusseura 2003.
3. Ilsey: Enhancing the Volunteer Experience. New Insights on Strengthening Volunteer Participation, Learning and Commitment. San Francisco. Jossey-Bass Publishers 1990.

Arviointiasteikko: Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty - hylätty.

Lisätietoja: Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

KATES074 PSYKOSOSIAALISEN TOIMINTAKYVYN EDISTÄMINEN 8 op (4.0 ov)

Tavoitteet: Jakson suoritettuaan opiskelijalle on muodostunut vapaaehtoistyön ja kirjallisuuden avulla käsitys psykososiaalisen toimintakyvyn edistämisestä terapeuttisissa yhteisöissä.

Sisältö: Johdantoluento, vapaaehtoistyö 2 viikkoa ja itsenäisesti laadittava kirjallinen työ. Jakso toteutuu yhteistyössä Sopimusvuori ry:n kanssa.

Ajankohta: Klk 2007

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus:

1. Nyman & Stengård: Mielenterveyspotilaiden omaisten hyvinvointi. Omaiset mielenterveysryhmien tukena keskusliitto ry 2001.

2. Nyman & Stengård: Hiljaiset vastuunkantajat. Omaisten hyvinvointi 2001-2004. Omaiset mielenterveysryhmien tukena keskusliitto ry, Helsinki 2005.

3. Stengård: Joyney of hope and despair: the short-term outcome in schizophrenia and the experiences of caregivers of people with severe mental disorder. Väitöskirja 2005. (soveltuvien osien)

4. Suikkanen ym.: Kuntoutuksen ulottuvuudet. WSOY, Juva 1995.

5. Kallanranta: Kuntoutus. Duodecim, Helsinki 2001.

6. Lönnqvist: Psykiatria. Duodecim, Helsinki 2001.

7. Honkonen: Need for care and support in schizophrenia. Vammalan kirjapaino 1995.

8. Salo: Sietämisestä solidaarisuuteen. luvut II, IV, V. Vastapaino 1996.

9. Ojanen: Sopimusvuoren kaksi vuosikymmentä. Kirjatoimi 1995.

Vastuuhenkilö: Kansanterveystieteen yliassistentti (sosiaalipsykiatria)

Lisätietoja: Vastuulaitos: Terveystieteen laitos.